

Projecte

SISTEMA D'INFORMACIÓ AMBIENTAL PER AL LITORAL BALEAR: SIABAL

R+D+I
GIZC
GESTIÓ INTEGRADA
DE LA ZONA COSTANERA

Eix 2 Investigació multidisciplinària

Resum

La importància socioeconòmica de la franja costanera a les Illes Balears obliga a organitzar la informació que es deriva dels sistemes litorals, la qual pot facilitar que s'adoptin decisions i solucions a conflictes. Aquest sistema d'ajuda està dissenyat com un estadi inicial perquè pugui ser usat en esquemes regulatoris presents i futurs de la Comunitat Europea i de l'Estat espanyol.

Objectius

- Desenvolupar un sistema d'informació mediambiental per ajudar a dur a terme la Gestió Integrada de les Zones Costaneres de les Illes Balears.
- Compilar la informació necessària per construir una plataforma informativa per als tècnics responsables, classe política i públic en general.
- Proporcionar a l'Administració les eines i els criteris necessaris perquè pugui planificar les activitats i les infraestructures que s'hagin d'implantar i gestionar en el litoral des d'una perspectiva mediambiental.

Platja de Palma

Port de Pollença

Transferència de coneixements

Investigació

Avui en dia els desenvolupaments científics que ajudin a millorar la GIZC constitueixen una prioritat científica per a la Comunitat Europea, tal com ho indiquen els programes i convocatòries del VI Programa Marc d'Investigació de la Unió Europea.

Administració

El projecte es constituirà com una eina que estructurari, sintetitzi i sigui capaç d'analitzar aquesta informació com a suport a la presa de decisions per part dels responsables de gestionar el medi litoral.

Empreses

Poder accedir a una informació estructurada facilitarà la comprensió de les problemàtiques que afecten el litoral i, en conseqüència, ajudarà a resoldre els possibles conflictes que vagin sorgint.

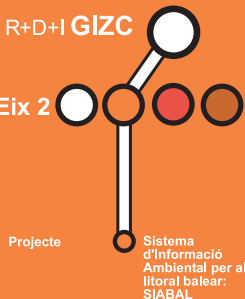
Més informació

Investigador principal

Rafael Sardà
sarda@ceab.csic.es

Investigador participant

Virginia Jiménez
virginia@ceab.csic.es

Director

Prof. Joaquín Tintoré

e-mail: jtintore@uib.es

OceanBit

Parc Bit
Edifici Naorte, Bloc A
2 planta, porta 3
07121
Palma de Mallorca
Illes Balears

Tel.: +34 971 43 99 98
Fax: +34 971 43 99 79

www.oceanbit.org

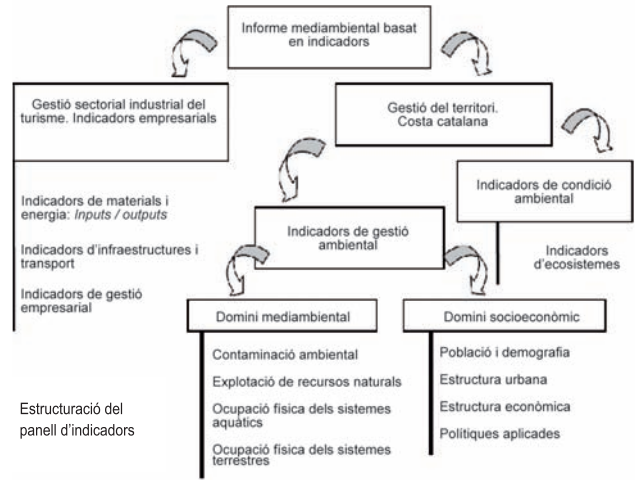
<http://www.costabalearsostenible.es>

Resultats i conclusions

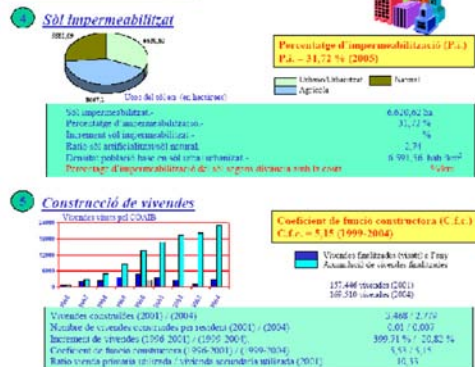
El projecte d'investigació SIABAL pretén crear una eina de gestió que compili i redueixi (quan sigui possible) la gran quantitat d'informació que s'ha de manejar en els processos de presa de decisions en la gestió del litoral. Amb aquesta finalitat, s'ha desenvolupat un Sistema d'Informació Ambiental (SIA) per a 67 municipis de les Illes Balears similar a un sistema realitzat en la diagnosi prèvia a l'elaboració del Pla Estratègic de Gestió Integrada de la Zona Costanera a Catalunya (Sardá *et al.*, 2005).

Amb aquest objectiu s'ha elaborat un **panell d'indicadors** que segueix un esquema conceptual que es va desenvolupar fa uns anys (Sardá *et al.*, 2005). Aquests indicadors territorials de gestió ambiental ens serveixen per avaluar les tendències observades en un determinat territori com a conseqüència de les pressions i impactes rebuts.

El panell d'indicadors està format per un total de 29 grups d'indicadors que recullen una gran quantitat de dades sobre l'estructura poblacional, l'estructura econòmica i les variables ambientals. Els grups s'han compilat en fitxes i en bases de dades, mentre que els indicadors municipals seleccionats s'han ubicat en dos sistemes d'arxiu: una base de dades en format Excel i unes fitxes municipals en format PowerPoint que contenen abundant informació gràfica dels indicadors esmentats.

Estructura urbana

Exemple d'una part de les fitxes municipals

Una vegada obtinguda la informació, s'ha fet un esforç per identificar indicadors estratègics, és a dir, aquells indicadors que poden sintetitzar informació que contenen altres indicadors. S'ha emprat un treball previ realitzat a la comunitat catalana (Sardá *et al.*, 2001) per seleccionar, inicialment, indicadors estratègics de la llista obtinguda en el treball mencionat. Finalment, s'han seleccionat 8 indicadors inicials:

1. Densitat de la població resident
2. Estacionalitat de la població
3. Percentatge de sòl impermeabilitzat
4. Coeficient de funció constructora
5. Percentatge d'atur sobre la població activa
6. Coeficient de funció hotelera
7. Coeficient de monitoratge
8. Artificialització de la línia de costa

Durant el projecte SIABAL, aquest treball s'ha coordinat amb el SIG del grup de la R+D+I GIZC (Unitat de Gestió Integrada de Zones Costaneres) de l'IMEDEA (CSIC-UIB), per la qual cosa no s'han desenvolupat noves capes, tot i que sí que s'ha treballat en el seu ús i en la coordinació de la informació generada amb altres subprojectes d'aquesta iniciativa.

Recomanacions de futur

- El Govern de les Illes Balears hauria de desenvolupar un pla estratègic per a l'ambient costaner de les illes, un pla que servís, a llarg termini, per aconseguir un desenvolupament sostenible d'aquest entorn i que permetés el desenvolupament econòmic i, al mateix temps, la protecció del correcte funcionament dels sistemes socioecològics a les Illes Balears. El projecte SIABAL podria contribuir a aquest desenvolupament com a font d'informació.
- El Centre d'Investigació IMEDEA (CSIC-UIB) podria actuar com a depositari d'un Sistema d'Informació Ambiental per a les Illes Balears (SIABAL). El sistema s'hauria d'alimentar directament mitjançant la col·laboració institucional amb aquells departaments institucionals o privats que recullen periòdicament aquesta informació. Aquesta col·laboració s'hauria d'institucionalitzar.
- El Centre d'Investigació IMEDEA (CSIC-UIB) podria posar en funcionament una pàgina web que permetés divulgar la informació obtinguda, tot complint el principi de transparència de la informació en matèria ambiental que recull el Pla d'Acció Mediambiental de la Comunitat Europea.
- El Govern de les Illes Balears hauria de fer un esforç més gran per obtenir determinats indicadors importants, desagregats a nivell municipal i que en l'actualitat no es recullen a les Illes Balears, amb especial incidència en el producte interior brut (PIB) i el consum d'aigua.

Producció científica

- Articles científics en revisió**
- "Valoración de los servicios de los ecosistemas en las zonas costeras de las CCAA de Cataluña y las Islas Baleares". R. Sardá, P. Balaguer, J. Brenner, J. Tintoré, J.A. Jiménez. Article per publicar als documents del IX Congreso Nacional de Medio Ambiente (CONAMA).
- Conferències i congressos**
- Desembre 2008, Madrid. "Valoración de los servicios de los ecosistemas en las zonas costeras de las CCAA de Cataluña y las Islas Baleares". IX Congreso Nacional de Medio Ambiente (CONAMA).
 - Febrer 2009, Blanes. Girona. "Valoración de los servicios de los ecosistemas en las zonas costeras de las CCAA de Cataluña y las Islas Baleares". II Congreso Nacional de Biodiversidad.